No. 209. 1832.

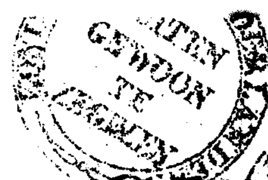
BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturdag den 1 September.

N O T I F I C A T I E.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, brengen bij deze ter kennisse van de daarbij belanghebbenden, dat op *Maandag, Dingsdag* en *Woensdag*, den *3*, *4* en *5 September* aanstaande, des namiddags van *vier* tot *vijf ure*, door het kollegie van heeren Zetters, zal worden gevaceerd tot het overboeken van alle eigendoms-overgangen, welke in dit jaar hebben plaats gehad, of in vorige jaren verzuimd zijn op te geven, met berigt, dat de bewijzen van eigendom daartoe zullen moeten worden vertoond, en voorts met aanmaning, om de overboeking alsdan te doen bewerkstelligen, als zullende alleen aan het verzuim daarvan de verkeerde aanslagen voor 's Rijks belastingen en stedelijke aangelegenheden zijn toe te schrijven.

Breda, den 30sten Augustus 1832. DE ROY Vt.

Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHÄUIKES.

P U B L I C A T I E.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, gelet, dat de omstandigheden, welke hebben aanleiding gegeven tot de bepalingen, vervat in hunne Publicatie van den 9den Julij jl., alnog voortdurend bestaan.

Gelasten bij deze, met nader overleg van den H. E. Gestr. Heer Generaal-Majoor Plaatselijke Kommandant dezer Vesting, de ingezetenen, om, gedurende de maanden *September* en *October* aanstaande voort te gaan, om de Goten, ter strekkende lengte hunner panden, des *Maandags*, *Donderdags* en *Zaturdags* van iedere week, te zuiveren van alle Drek, Modder, stilstaand Water en alle onreine stoffen, alsmede om dezelve door te vegen en met versch water te schuren en door te spoelen, te weten:

Voor de Goten in Gangen, Achterhoeken en dergelijke, welke in de Stads-Riolen of de Goten naar de straat uitwateren, des morgens *vóór acht ure*, en de Goten aan de straatzijde *vóór negen ure*, zullende zulks later op den dag niet meer mogen geschieden, en de alsdan nalatig bevondenen worden beboet en gestraft, als bij het Reglement tot onderhoud van de zuiverheid der straten enz., van den 11den September 1822, is bepaald.

En verbieden verder als voren aan alle Slagters en Vleeschhouwers, om het bloed hunner geslagte beesten in Stads-Goten of Riolen te doen uitloopen of daarin uit te gieten, maar wordt hun gelast, hetzelve met den onbruikbaren verderen afval, in eenen expresselijk gemaakten en overdekten Bak of Kuil, in voege als bij art. 4 van opgemeld Reglement op de zuiverheid der straten voorgeschreven, te vergaderen, en om dien Bak of Kuil des *Maandags* van iedere week, des morgens *vóór negen ure*, te ruimen, het daarin vergaderde te doen vervoeren, en om verder te dien aanzien, volgens art. 5 van hetzelve Reglement, in verband met hetgeen hiervoren omtrent de reiniging der Goten is bepaald, te werk te gaan.

Zullende de overtreders worden gestraft als bovengemeld, en blijvende het aangehaald Reglement ook overigens in deszelfs geheel.

De Kommissaris van Policie is belast, om op de nakoming en handhaving dezer verordeningen toe te zien en te doen toezien, en om ten aanzien der contraventien zonder de minste oogluiking te werk te gaan.

Breda, den 27sten Augustus 1832. DE ROY Vt.

Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHÄUIKES.

Gezien en goedgekeurd door ons Generaal-Majoor Plaatselijke Kommandant der vesting BREDA,
VERTHOLEN.

TWEEDE UITGAVE DER COURANT
(van Vrijdag den 31 *Augustus)*
behelzende de laatste *Fransche* en *Belgische* berigten, benevens de *Fransche Beurspr ijzen* van den volgenden dag.

BELGIE.

BRUSSEL, den 30sten Augustus.

De graaf *de Latour Maubourg*, fransch gezant alhier, is gisteren middag van zijne reis naar Antwerpen alhier teruggekomen. — In den afgeloopen nacht heeft dezelfde ambassadeur een estafette, overbrenger van depeches, ontvangen.

— De fransche kolonel der artillerie *Paixhans* vertrekt dezen morgen naar Namen.

— De inschrijving bij de bank op de leening van 3,500,000 fr., ten behoeve van de stad Brussel, heeft gisteren plaats gehad; de inschrijvingen hebben bedragen de som van nagenoeg 7,500,000 fr.; er zal alzoo eene proportionele reductie plaats hebben tot het bedrag van 2,333,333 fr., zijnde het twee derde der leening, dat de bank voor zich genomen heeft.

— De *Lynx* vermeldt dat de heer *de Brouckere* dezer dagen een onderhoud met koning *Leopold* gehad heeft. De Vorst zou hem den post van directeur van de munt voorgeslagen, doch hij denzelven geweigerd hebben; Z. M. zou hem al verder gevraagd hebben, wat er van de geruchten in de dagbladen was, namelijk dat hij, *de Brouckere*, in vereeniging met den heer *Gendebien* en eenige andere oppositie-leden eene associatie tegen het gouvernement zou willen daarstellen; de ex-minister had den vorst rond weg toegevoegd, dat, zoo eene dergelijke associatie bestond, zulks hem niet verwonderen moest, aangezien Z. M. door eerzuchtige en onbekwame lieden omgeven was, die het gouvernement in het verderf zouden storten. Wat *Leopold* ten antwoord had gegeven wordt niet gemeld; hij zou echter, maar verzekerd wordt, dit weinig hoffelijk antwoord niet kwalijk hebben opgenomen, daar de heer *de Brouckere* nog dienzelfden dag aan den vorstelijken maaltijd was genoodigd, die er dan ook verschenen was.

— De kiezers van St. Nicolaas, hebben den graaf *Vilain XIIII*, in weerwil zijner benoeming tot ambassadeur bij den Heiligen Stoel, den 28sten dezer op nieuw als vertegenwoordiger ingekozen.

— Volgens de Londensche berigten, hier ontvangen, heeft de koning van Engeland de veroordeeling ter doodstraf van den matroos *Dennis Collis* in eeuwigdurende gevangenis veranderd. — Sir *Walter Scott* was op nieuw weder ingestort; men had maar flaauwe hoop dezen vermaarden schrijver nog eenige dagen in het leven te behouden.

Voorts meldden de londensche berigten, dat twee personen, *John Dodsworth* en *William Hunter*, geheeten, door de assises van Warwick tot 7 jaren deportatie veroordeeld waren, voor het vervaardigen van valsche tiengulden-stukken van het koningrijk der Nederlanden; gemelde valsche munters zouden het voornemen gehad hebben, te Rotterdam en te Antwerpen groote aankoopen te doen.

— Het cholera-berigt van heden houdt 35 nieuwe gevallen en 25 sterfgevallen. De dienst in het hospitaal voor cholera-lijders wordt thans door geestelijke zusters waargenomen, hetgeen algemeene goedkeuring verwerft.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 28sten Augustus.

De koning heeft dezen morgen het eerste regiment van linie, dat morgen de hoofdstad verlaat, in oogenschouw genomen.

Den 30sten dezer zal het koninklijk gezin voor eenigen tijd deszelfs verblijf te Neuilly vestigen.

— Het gerucht loopt alhier, dat de hertogin *van Berry*, die nog immer ongestoord de westelijke departementen doorkruist, voor eenige dagen van het paard is gevallen, en zich vrij ernstig aan den schouder gekwetst heeft. *(Temps.)*

Voorts verhalen eenige, gewoonlijk wel onderrigte personen, dat het koninklijk gezin binnen kort deszelfs verblijf van Holyrood zoude verlaten. Het Engelsche gouvernement, te onvreden over de onvermoeide pogingen, om het tegenwoordig bestuur in Frankrijk omver te werpen, en den burgeroorlog aan te stoken, zoude hebben te kennen gegeven, dat men liever van dergelijke gasten zoude ontslagen zijn. Gratz, in de Oostenrijksche staten, wordt nu als het aanstaand verblijf der vorstelijke familie genoemd. *(Id.)*

— De heer *de Talleyrand*, geheel hersteld zijnde, heeft gisteren en heden vrij langdurige en bijzondere conferentien met den koning gehad.

— Men is thans werkelijk bezig om op den Montmartre de eerste telegraaf, welke tot de particuliere onderneming van den heer *Terryer* behoort, op te rigten en in orde te brengen. Het gouvernement heeft meermalen door de ministeriele dagbladen openlijk te kennen geven, dat het zoodanige particuliere inrigting, als zeer gevaarlijk voor de publieke orde, niet zoude toelaten, doch tot heden is deze bedreiging niet ten uitvoer gebragt.

— De verdediging der St. Simonisten voor het hof van assises, heeft niet minder dan het verhooren der getuigen zonderlinge voorvallen opgeleverd. De bekende *Rodrigues*, een der beschuldigden, heeft getracht de nagedachtenis van den stichter hunner orde, tegen de gewone aantijgingen te verdedigen, en zich vervolgens meer bijzonder met de aanklagte bezig gehouden, dat zij door den verkoop van schuldbrieven van het openbaar vertrouwen hadden misbruik gemaakt. De tweede beschuldigde, *Chevalier*, en de heeren *Simon* en *Lambert*, zijne verdedigers, daarna het woord bekomen hebbende, zijn in een uitgebreid verslag van de geheele geschiedenis harer orde getreden, zonder zich over de eigenlijke misdaad, hun ten laste gelegd, uit te laten, omdat vader *Enfantin* zelf, zoo zij zeiden, daarop zoude antwoorden. *Duveryer*, insgelijks en der voormalige redacteurs der *Globe*, heeft zijne verdediging begonnen met de verklaring, dat hij, hoezeer men dan de St. Simonisten van onzedelijkheid beschuldigde, echter reeds gedurende vier maanden in de volstrektste onthouding geleefd had. Bij voorkeur had hij zijne woning te Menilmontant op eene hoogte, van waar men de geheele hoofdstad kon overzien, gekozen, om over de ongelukkige verbastering, welke aldaar, en helaas bij het gansche menschdom heerschte, door te denken. Voorts bestond er, volgens hem, slechts een eenige weg om de menschheid uit dezen diep elendigen staat terug te doen komen, en deze weg was de algemeene verbreiding van het St. Simonismus, welke instelling hij vervolgens, vooral ten aanzien van de zoogenaamde wet van liefde, met zulke vleijende kleuren afschilderde, dat de president zich ten laatste genoodzaakt zag om hem het stilzwijgen op te leggen,

wijl zijne verdediging niet anders dan eene lofrede op de ontucht was. Hierdoor echter niet afgeschrikt en onder het voorwendsel van zijne conclusien te zullen nemen, heeft hij echter vervolgens zijn betoog hervat, de betrekkingen tusschen man en vrouw bij alle volken der oude en nieuwe wereld tot in de bijzonderheden nagegaan en vervolgens geëindigd met te zeggen, dat hij zich over de tegenwoordige verbastering moest ergeren, doch dat de dag van Gods oordeel nabij was.

Nog erger dan deze intusschen maakte het de laatste beschuldigde, zekere *Barrault*, die, na eene breede uitweididg over het onderwerp door zijnen voorganger behandeld, eindelijk een geheel betoog over de zedelijke waarde van het overspel aan het hof wilde voordragen. De president, zoo het schijnt, daarmede niet gesticht, viel hem echter al spoedig in de rede, met te zeggen, dat zijne verdediging niets dan ergernis ten doel had, en de zitting werd aldus des nachts ten twaalf uren opgeheven, om dezen morgen te worden voortgezet. De menigte, vroeger in den avond rond het paleis van justitie verzameld, was intusschen uiteengegaan, en de beschuldigden zijn zonder stoornis in hun gesticht teruggekeerd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 31sten Augustus.

De heden nopens den staat der heerschende ziekte bekend gewordene berigten luiden als volgt:

		nieuwe zieken.	herst.	Overl.	In beh.
's Gravenhage 30 Augustus,		6	3	7	52
Sedert 13 Julij		441	164	225	
Gorinchem 29	»	3	0	1	5
Sedert 21 Aug.		22	6	11	
Woerden 29	»	3	0	2	12
Sedert 23 Aug.		20	0	8	
Utrecht 29	»	9	2	5	28
» 30	»	10	5	0	33
Delft 29	»	2	6	2	5
Sedert 29 Julij		154	94	55	
Vreeswijk 29	»	4	0	0	12
Sedert 21 Aug.		23	6	5	
Leiden 29	»	29	17	12	124
Sedert 5 Aug.		494	139	231	
Gouda 29	»	6	2	7	40
Sedert 3 Aug.		142	39	63	
Dordrecht 29	»	4	2	3	17
Sedert 7 Aug.		113	29	67	
Schiedam 28	»	5	6	0	8
» 29	»	0	0	1	7
Sedert 7 Aug.		88	56	25	

Op Scheveningen heeft zich gisteren weder een geval der cholera-ziekte geopenbaard.

Ook te Luthewierum, Ackrum, Heerenveen en aan den Lemmer in Vriesland, heeft zich de ziekte geopenbaard. Uit Sneek meldt men dat aldaar den 26sten dezer reeds 19 ziekte-gevallen, waarvan 5 sterfgevallen hadden plaats gehad. Te Haarlem waren tot den 29sten geene nieuwe zieken bijgekomen.

Sedert gisteren zijn alhier (in de stad en het militaire hospitaal) ontstaan 5 nieuwe gevallen, zijn 2 personen overleden en 2 hersteld; zijnde er nu nog 6 in behandeling.

— Men verneemt dat door het departement van oorlog aan de gouverneurs der provincien eenen staat is toegezonden, houdende opgave van de standplaatsen, werwaarts de 1ste ban der dienstdoende schutterijen, van de ligting van dit jaar, zal behooren gedirigeerd te worden. Voor Zuid-Holland zijn de depots der infanterie, bij welke de manschappen, tot beoefening van den wapenhandel, in subsistentie zullen kunnen worden gesteld, opgegeven als volgt: voor de 1ste afdeeling Zuid-Hollandsche schutterij, 1ste bataillon, bij het depot der 5de afdeeling infanterie te Leiden;

Voor de 2de afdeeling, 1ste en 2de bataillon, bij het depot der 14de afdeeling, te Gouda;

Voor de 3de afdeeling, 1ste bataillon, bij het bataillon dat in Gorinchem in bezetting ligt, alwaar de manschappen kunnen worden geoefend;

Voor de 4de afdeeling, 1 bataillon, te Breda.

Voorts zijn de gouverneurs uitgenoodigd geworden, om van de gemeente-besturen, opgaven te vragen van het juiste getal manschappen voor de mobiele schutterij en bestemd, en om daarbij aan te duiden, op welke tijdstippen en ten bedrage van hoe vele manschappen, telkens de opzending zal kunnen geschieden, ten einde hen daarna, aangaande de werkelijk te doene opzending, meer bepaalde instructien te kunnen geven.

— De heer *C. J. Weylep*, consul der Nederlanden te Fernambuc, komende van Londen, is eergisteren te Amsterdam aangekomen, belast met depeches voor de Nederlandsche regering.

— De *Messager de Gand* behelst het volgende, onder den titel: *de Citadel van Antwerpen in beeldtenis bestormd:*

» Even als in den ouden riddertijd bereiden wij ons door feesten tot het gevecht voor; men scherpt de tafelmessen, terwijl men de degens laat roesten. Te Antwerpen, bij voorbeeld, is de naamdag der nieuwe koningin met een der meest krijgshaftige banketten gevierd geworden, te oordeelen althans naar de verschrikkelijke episode die het dissert heeft bekroond.

De heeren officieren van het garnizoen, met patriottische geestdrift bezield, hebben zich op tafel doen voordienen.... raadt wat? de citadel van Antwerpen zeer behendig in suiker afgebeeld. Ieder om het zeerst wilde bres maken; en van de ongelukkige, die niet lang zich kon verdedigen, bleven weldra niet dan de puinhoopen over die ten laatste alle in de onverwinlijke magen van de belegeraars verdwenen.

Zou deze kleine, vrij onschuldig en op zich-zelven zeer vermakelijk vork-oorlog het voorspel van gewigtiger gebeurtenissen zijn, en zou de aanval op de suiker citadel eene soort van algemeene repetitie wezen? Zou men als de ridder, die den Rhodenschen draak doodde, eerst de proef nemen op eenen kunstmatigen weerloozen vijand, om zich aan het gevaar te wennen? De waarheid is, dat het suikergoek van den pastijbakker een weinig gemakkelijker te verteeren valt, dan de suikerballen van den ouden *Chassé*, die, zooals men bij ondervinding weet niet, in den mond smelten. Wij twijfelen geenszins aan den personelen moed van de Belgen; maar wanneer zij de sterkte zullen bestormen, kunnen zij rederlijker wijs niet op dezelfde *zoetigheden* rekenen, en het zij ons vergund te zeggen, dat, » zoo geen bloemenweg tot den roem geleid", men dien ook niet door middel van feesten en eetwaren, door pastijen en suikergoed verkrijgt; voorwerpen alle bij uitnemendheid aangenaam, maar die geen den minsten waarborg voor onze toekomst geven.

Wij zijn verzekerd dat onze dapperen geen groot gastmaal behoeven, om, zoo als men zegt: *hart in 't lijf te hebben.* Al wat wij in deze parade te berispen hebben, is dat *Chassé*, die in het geheel den *gesuikerden* niet speelt, ongetwijfeld de aanstaande belegeraars nog harde teleurstelligen zal doen ondervinden. En om met eene regt lelijke woord-speling te eindigen, zij konden, na de plaats die hij gebiedt, in suiker gegeten te hebben, bij eenen wezenlijken aanval wel eens niet dan eene nederlaag (*déconfiture*) krijgen.

BELGIE.

BRUSSEL, den 30sten Augustus.

Het belgisch traktaat blijft nog onuitgevoerd, en er is altijd reden te gelooven, dat de zaken, voor zooveel deszelfs uitvoering van de vrije bewilliging der hoofdpartij afhangt, over zes maanden nog even ver als thans zullen gekomen zijn.

Vier partijen werken tot deze staatkundige combinatie mede. Belgie, Holland, de drie groote mogendheden van het vaste land, en Engeland en Frankrijk.

Het belang en het doel van Belgie zijn genoeg bekend; het zoekt al te verkrijgen wat het kan, en, in de eerste plaats, zich van de Antwerpsche citadel te verzekeren.

Hollands belang is, vol te houden ten einde toe en de kansen waar te nemen, welke de gebeurtenissen kunnen medebrengen; dit is eveneens baarblijkelijk.

Het bepaald doel der drie groote mogendheden van het vaste land, Oostenrijk, Rusland en Pruissen, het eens met Holland, is het, zoo mogelijk beletten van de overgave van Antwerpen aan Belgie, of, wat op hetzelfde neerkomt, deszelfs inlijving met Frankrijk; terwijl het belang van dit laatste rijk medebrengt op de uitvoering der 24 artikelen te staan en Antwerpen onder het bereik te hebben.

Engelands belang is meer ingewikkeld en deszelfs doel minder regtstreeks. Deszelfs hoofdpunt is het vermijden van oorlog en het niet wegwerpen van de Antwerpsche citadel en der onbetwistbare voordeelen dezer maritime positie in de handen van Frankrijk, hetgeen intusschen het gevolg van de strikte uitvoering des tractaats zou wezen. Van eene andere zijde is Engeland verpligt zijn woord jegens Belgie te houden en zich niet te verwijderen van het bondgenootschap en de medewerking van Frankrijk. Dit maakt dat Engelands gesteldheid ten uiterste netelig is geworden, en gelijk gebeurt wanneer men een plan voortzet, zonder evenwel de daaraan verbonden moeijelijkheden uit het oog te verliezen, of met andere bewoordingen, wanneer het voorwerp dat wij op het oog hebben, een dusdanig twijfelachtig belang heeft, dat wij voor den uitslag zoo bevreesd zijn, dat we bijna wenschen het niet vervuld te zien, dan schijnt het ons aan opregtheid te haperen, en geven wij te gelijker tijd onzen bondgenoot redenen tot klagte en de tegengestelde partijen gelegenheid er voordeel van te trekken. *(Lynx.)*

— De Namensche *Eclaireur* behelst het volgende: Men deelt ons op het oogenblik eenen brief uit Antwerpen mede, waaruit wij het volgende trekken: De oorlogsminister, generaal *Evain*, op een diner tegenwoordig, waar zich meer dan 300 personen bevonden, heeft te kennen gegeven, dat de zaken des lands tegen den 10den of uiterlijk tegen den 15den op de eene of andere wijze tot eene beslissing zouden komen en koning *Leopold* onherroepelijk besloten was van dit besluit niet af te gaan. Wij nemen acte van dit besluit, hetwelk door iedereen met genoegen zal vernomen worden, wanneer er, zooals wij sedert lang wenschen, gevolg aan gegeven wordt."

— Voortdurend hoort men hier nog van diefstallen spreken, in den afgeloopen nacht heeft er weder eene poging tot inbraak plaats gehad bij den bankier *de Haes*, rue des boiteux.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 28sten Augustus.

In de zitting van de eerste kamer der Hanoversche standen van den 18den dezer, werd door de commissie, aan welke was opgedragen om gemeenschappelijk met commissarissen uit de tweede kamer over de bondsbesluiten te raadplegen, rapport uitgebragt: het bleek uit dit rapport, dat de minderheid der vereenigde commissie van gevoelen was geweest, dat de grondwettige instellingen van het koningrijk tot heden door de besluiten der bondsvergadering niet waren verkort; dat hoezeer dus geene reden was om bij een protest daartegen op te komen, het echter aan dezelfde meerderheid wenschelijk had toegeschenen, dat de vergadering der standen, eenmaal dit onderwerp in overweging genomen hebbende, openlijk daarover derzelver gevoelen mogt uiten, en wel voornamelijk,

om het vermoeden te vermijden, dat zij werkelijk de regten der natie verkort meende te zijn, doch daarvoor niet durfde uitkomen. Wat den vorm der bedoelde verklaring betrof, had men dezelve voorts niet aan den Koning zelven, maar veel liever aan het staatsministerie gerigt, eensdeels omdat de kennisgeving der bondsbesluiten aan de wetgevende vergadering slechts door het ministerie was geschied, anderdeels omdat men noodzakelijk eenige aanmerkingen op het staatsbestuur daarbij moest invoegen, welke in een adres aan den Koning minder geschikt voorkwamen. Eindelijk was men eenstemmig overeengekomen, dat indien het ontworpen antwoord onverhoopt door de tweede kamer niet mogten worden goedgekeurd, de eerste dan ook van alle verpligting tot nadere medewerking zoude ontslagen zijn, en tot het vroeger genomen besluit mogt terug komen. Na deze inleiding werd het volgend ontwerp aan de kamer ter goedkeuring aangeboden:

» Uit het schriftuur van het koninklijk kabinets-ministerie van den 16den der vorige maand, en uit de daaraan toegevoegde bijlagen, zijn de stenden met de besluiten bekend geworden, welke de hooge Duitsche bondsvergadering op den 28sten junij dezes jaars te Frankfort genomen heeft, en zij zien zich dadelijk verpligt hun opregt leedwezen te kennen te geven, over de gebeurtenissen, welke daartoe aanleiding hebben gegeven. De stenden zijn volkomen overtuigd, dat de naauwste vereeniging, en de stipste uitvoering der bepalingen, welke tot uit- en inwendige zekerheid van het bondgenootschap moeten strekken, voor Duitschland hoogstnoodzakelijk is; doch zij meenen tevens dat men alleen door de onafhankelijkheid en onschendbaarheid der onderscheidene staten, zoo als die bij de bondsakte zijn daargesteld, te handhaven, het eigenlijk doel van het bondgenootschap kan bereiken. Volgaarne geven de stenden toe, dat de uitlegging der bondsakte op eene wettige wijze, uitsluitend aan de bondsvergadering, en niet aan hen zelven, kan toekomen, maar daar hen echter de taak is opgedragen, om voor de grondwettige instellingen van het koningrijk te waken, hebben zij zich echter, te meer daar de tegenwoordige besluiten ook de betrekkingen der stenden betreffen, verpligt geacht om dezelve naauwkeurig in overweging te nemen. Hoe meer nu de hooge leden van het bondgenootschap openlijk verklaren, dat de tegenwoordige instellingen volmaakt toereikende zijn, en de besluiten van den 28sten junij daarmede overeenstemmen, des te meer ook houden zich de stenden overtuigd, dat nimmer aan deze laatste eene uitlegging met de vroegere bepalingen kan worden gegeven. Van deze overtuiging uitgaande, rekenen de stenden zich al verder verpligt, om in antwoord van de kennisgeving van den 16den der vorige maand, aan het kabinets-ministerie de volgende bedenkingen voor te leggen.

Door de wetten van het bondgenoodschap, zijn de bijzondere grondwetten instellingen der verschillende staten, voor zoo ver dezelve in werking zijn gebragt, tegen alle willekeurige veranderingen gewaarborgd, en even zeer als de stenden zich volkomen onderwerpen aan hetgeen hun bij die wetten is voorgeschreven, even zoo vertrouwen zij dat hun verheven vorst, dit beginsel met den meesten nadruk zal handhaven. De stenden zullen nimmer ontkennen dat de geheele staatsmagt in den koning vereenigd is, en dat deze slechts in de uitoefening van eenige bepaalde regten, hunne medewerking behoeft. Zij houden zich verpligt hunnen vorst in staat te stellen, om aan de verpligtingen hem wettig door het bondgenootschap opgelegd, te voldoen; zij beschouwen het als eene weldaad, dat wanneer onverhoopt de inwendige rust door den tegenstand der ingezetenen in gevaar mogt worden gebragt, of de opstand werkelijk was uitgebroken, de regering alsdan, na alle nuttige middelen tot het herstel der orde te hebben uitgeput, de hulp van het bondgenootschap zoude kunnen inroepen; zij schatten het nog hooger, dat hetzelve bondgenootschap, indien de regering volstrekt buiten staat was, om, hetzij den opstand te onderdrukken, hetzij de ondersteuning der bondsleden te verzoeken, uit zichzelve verpligt zoude zijn om tusschen beide te komen. Zij twijfelen zelfs niet, dat dit een en ander tot het algemeen welzijn zoude strekken, ook dan wanneer de stenden, door de uitoefening van het hun toekomend regt om de noodige geldmiddelen te weigeren, tot zulke bedenkelijke voorvallen hadden aanleiding gegeven. Even zeer zal de wetgeving van den staat immer naauwkeurig acht moeten slaan op zoodanige besluiten, als welke door de bondsvergaderingin den kring harer wettelijke bevoegdheid worden genomen, bijzonderlijk wanneer dezelve tot de bepalingen betrekking hebben, die in de tweede afdeeling der bondsakte voorkomen. Maar evenzeer als de stenden dit erkennen moeten zij echter hunne overtuiging te kennen geven, dat Z M. de koning door de wetten van het bondgenootschap nimmer kan verhinderd worden, om zijne getrouwe stenden in de uitoefening van een bepaald regt te doen deelen, indien immers zulks niet tegen de bondswetten strijdig is, en dat voorts, eene onmiddellijke tusschenkomst der bondsvergadering in inwendige aangelegenheden, wanneer deze niet in de termen van art. 26 van het Weener eind-traktaat vallen, niet moet worden toegelaten; dat eindelijk het woord *petitie*, in het eerste artikel der bondsbesluiten voorkomende, nimmer in eenen anderen zin dan dien van *voorslag* kan worden opgenomen, om de stenden niet van het hun toekomend regt, te berooven. Zoo min als zij voor zich-zelven eene andere uitlegging kunnen aannemen, even zoo houden zij zich overtuigd, dat aan de kommissie bij art. 4 der bondsbesluiten vermeld, nimmer eenig regtsgebied, hetzij over de beraadslagingen der stenden, hetzij over de vrijheid van spreken, noch door de bondsvergadering, noch door den Koning, zal worden toegekend.

De stenden verkeeren in het volle vertrouwen, dat deze hunne wijze van beschouwing de eenige ware is, en rekenen zich te meer bevoegd om zulks te kennen te geven, wijl dezelve niet alleen onmiddellijk op de wetten van het bondgenootschap berust, maar omdat tevens de kennisgeving van het kon. kabinetsministerie uitdrukkelijk inhoudt: dat het welzijn, de regten en de vrijheden van het land, den koning bij de onderteekening der meergenoemde bondsbesluiten van den 28sten Junij op 't naauwste aan 't hart hebben gelegen, en dat Hoogstdezelve zulks niet duidelijker konde te kennen geven, dan door (drie dagen nadat de toestemming tot die besluiten gegeven was) aan de gansche natie, de grondbeginselen bloot te leggen, welke Hoogstdezelve bij het ontwerpen der grondwet, hadden geleid. Daar de stenden van de vaderlijke bedoelingen Z. M. ten volle overtuigd zijn, en in de overtuiging dat van de spoedige uitvoering der wetten het welzijn des lands afhankelijk is, nemen zij deze gelegenheid waar, om het ministerie te verzoeken, dat hetzelve aan den koning hunne billijke verwachting zal mededeelen, dat de bondsvergadering zoo spoedig mogelijk, de voorregten bij art. 19 der bondsakte aan geheel Duitschland verzekerd, zal gelieven in werking te brengen, en te gelijker tijd volgens art. 52 de vergoeding voor de uitrusting van het kontingent in het vorige jaar aan dezen staat zal doen toekomen. De stenden harhalen voorts de verzekering hunner hoogachting.

Na eenige korte beraadslagingen, waarbij twee leden te kennen gaven, dat zij, daar de landswetten door de bondsbesluiten niet waren verkort, een dergelijk antwoord onnoodig achtteden, heeft de eerste kamer hetzelve met eene groote meerderheid aangenomen.

-- Bij den Zwitserschen landdag heeft de commissie met de Bazelsche aangelegenheden belast, op den 21sten dezer, het volgende voorstel ter tafel gebragt.

» De bondsvergadering, ter naleving van de beginselen in de zitting van den 14den Junij vastgesteld, besluit: 1. het kanton Bazel zal in deszelfs betrekkingen tot het bondgenootschap, even als voorheen, een ligchaam uitmaken, hetwelk echter, wat het inwendig beheer betreft, en onder plegtig voorbehoud der hereeniging, in twee afzonderlijke deelen zal worden gesplitst. 2. Tot de eerste afdeeling behoort de stad met de 21 gemeenten, die zich aan dezelve hebben aangesloten; tot de tweede de 46 gemeenten, welke in het besluit van scheiding, van den 22sten Februarij jongstleden, zijn opgenoemd. 3. In de elf overige gemeenten zal, onder de leiding en het opzigt van commissarissen van den landdag, binnen tien dagen, eene vrije en geheime stemming plaats hebben over de vraag, of zij tot de stad dan wel tot de landgemeenten wenschen te worden gerekend. 4. Na deze stemming en na de beslissing, tot welk deel van het kanton deze elf gemeenten zullen behooren, blijven dezelve onveranderlijk daaraan vastgehecht, tot dat de hereeniging, bij art. 1 voorbehouden, zal plaats hebben. 5. Tusschen de beide afdeelingen zullen de openbare eigendommen op eene billijke wijze worden verdeeld. Beide partijen benoemen hiertoe commissarissen, die, onder bemiddeling van afgevaardigden van den landdag, de scheiding zullen bewerkstelligen. De voorkomende geschillen worden door scheidsregters beslist, die door beide partijen in gelijk getal zullen benoemd worden, en des noods eenen voorzitter verkiezen. De gemeene fondsen van het onderhoud van kerken, scholen en armeninrigting zullen voor als nog gemeenschappelijk beheerd worden, en daarover door eene bijzondere overeenkomst worden beschikt. 6. Bij de bondsvergadering zullen beide afdeelingen, ieder door eene halve stem, worden vertegenwoordigd. 7. Kommissarissen van den landdag zullen zich ten spoedigste met afgevaardigden van beide partijen vereenigen, om de bijdragen in geld en het contingent der bondstroepen naar billijkheid te verdeelen, zoodanig echter, dat beide partijen gezamenlijk even zooveel zullen leveren, als thans door het kanton Bazel wierd gedragen.

-- Van den Servische grenzen schrijft men van den 14den dezer, dat aldaar, volgens geruchten, het berigt was aangebragt, dat *Hussein* Bassa, met de hoofdmagt der Egyptenaren in de omstreken van Aleppo slaags was geraakt, en eene volkomen overwinning had behaald. In het paleis van den Bassa van Belgrado was alles in beweging en men zag angstvallig nadere berigten uit Konstantinopel te gemoet. Particuliere brieven uit deze hoofdstad van den 5 augustus melden intusschen niets van deze onverwachte zegepraal, integendeel zag men daar den uitslag van den veldtogt met bezorgdheid te gemoet; zoo als dan ook volgens dezelfde berigten van den Donau, alle beschikbare troepen en zelfs geheel het materieel uit de vestingen naar Azien werden overgebragt.

WOORD AAN DEN BURGER- EN BOERENSTAND, OPZIGTELIJK DE *CHOLERA*.

(*hetwelk, afzonderlijk gedrukt,* gratis *bij de uitgevers dezer zal verkrijgbaar gesteld worden.*)

(Vervolg van ons vorig Nummer.)

Deze raadgevingen bestaan in het volgende:

Dat ieder, wie hij ook zij, *man, vrouw* of *kind*, zijn pligt en arbeid welke hem is opgelegd, volbrenge — zich steeds deugdzaam, braaf en godsdienstig gedrage; want daaruit wordt als van zelve eene opgeruimdheid van gemoed, vrolijkheid van geest, kalmte van ziel en rustigheid van ligchaam geboren, welke een vertrouwen op God te weeg brengen, waardoor alle *vrees* en angst verbannen worden.

Men zorge voorts, zich niet al te sterk te vermoeijen, vermijde alles, wat de driften en sterke aandoeningen kan opwekken, ga op eenen behoorlijken tijd ter ruste, en trachte zoo veel doenlijk, door een gerust gemoed, eenen verkwikkenden slaap te genieten, hetwelk het eenige middel is, om de door den dagelijkschen arbeid verzwakte krachten wederom te herstellen. Zoo blijven wij ook niet lang in de avondlucht, vooral niet als de luchtsgesteldheid vochtig is, of als het sterk dauwt, waardoor de kleederen deze vochtigheid aantrekken.

Men blijve bij het eten, zelfs van gewone spijzen, vooral matig, nuttige niet te veel op eens, overlade de maag niet, bijzonder niet door zulke spijzen, welke met elkander niet overeenstemmen. Men ete liever eene keer 's daags meer, dan naar gewoonte. — Spijzen, die gedeeltelijk bedorven zijn, niet goed toebereid worden, te vet of te zout zijn, moet men niet eten, vooral geene groenten, die waterachtig zijn, en de maag te veel verkoelen; weshalve ook inzonderheid het gebruik van *vruchten* moet vermeden worden. — Met een woord (want in dit opzigt kan men zijn eigen geneesheer zijn) men vermijde alle zoodanige spijzen, die hard in de maag liggen, moeijelijk verteren, zuur en branding of opzetting in de maag, stinkenden adem of oprisping, maag- en buikpijnen, kramp of rommeling in de ingewanden, ontlasting, braking of slapeloosheid veroorzaken. Het menschelijk ligchaam is zeer verschillend; wat den een' niet bevalt, is eene lekkernij voor den ander', en hetgene den eenen slecht bekomt, wordt door den ander' zeer goed verteerd. Daarvan komt dat de eene mensch zeer vatbaar is voor eene kwaal, waarvan de andere niet aangedaan wordt.

Geldt nu zulk eene voorzorg ten aanzien van spijzen, zoo is dit niet minder ten opzigte van *dranken* het geval. Hierom vermijde men vooral het overtollig gebruik van *sterke dranken*; want, hoe heilzaam en geestopwekkend een borreltje op zijn' tijd genomen, zijn mag, zoo is sterke drank in groote mate genomen, de *pest* voor het ligchaam, en het voorbereidend middel, om de *cholera* te krijgen. Ook is het, bij alle gedane waarnemingen, gebleken, dat dronkaards niet alleen het eerst door de ziekte aangetast zijn, maar ook de slagtoffers er van worden. Men vermijde dus het gebruik van *sterken drank*, vooral op den *nuchteren maag*, zelfs in kleine hoeveelheid, liever dan met een *stukje brood*; want de sterke drank in de ledige maag veroorzaakt eene zekere branding, welke een verlangen naar meer ten gevolge heeft, totdat men, zoo al niet buiten zich zelven of *beschonken* geraakt, ten minste door zoodanige dorst gekweld wordt, dat dezelve bijna niet te lesschen is, en de *maag* en *ingewanden* in dier mate verzwakt worden, dat zij geheel de werking op de spijs verliezen en veelal dezelve, even zoo als zij in het ligchaam komen, ontlasten of overgeven, en *ziedaar dan de ware verschijnselen der cholera.*

Het *drinken* moet in alle gevallen zeer matig geschieden, en niet te veel in eens, vooral wanneer men *warm* en *bezweet* is. Heeft men dan *grooten dorst*, *zoo drinke* men geene koude dranken of met teugen, maar zoodat men het eerst in den mond houdt, opdat het wat bedaart, eer het in de maag valt. — Want, even gelijk alle plotselinge overgang van koude in warmte of van warmte in koude voor het geheele ligchaam schadelijk is, zoo zijn koude dranken in eene warme, of warme dranken in eene koude *maag* ten uiterste schadelijk. Met een woord, alle dranken, die men zelf ondervindt, dat op de maag branden, zuur of pijn verwekken, moeten niet gedronken worden — en daarom is het noodzakelijk, dat men alle *slechte* of *zure wijn, jong zuur bier*, vooral *witte bieren*, (die niet gekookt maar alleen afgetrokken worden) en dergelijke vermijde. — *Zuiver, gekookt* water, met een *stukje warme brood, wijn of azijn*, is zeer verkwikkend en aan te prijzen; ook van ongekookt water, mits zuiver, zal een enkele slok geen kwaad doen. — In allen gevalle behooren menschen, die aan eene rivier wonen, geen rivierwater te gebruiken, zelfs niet voor het toebereiden der spijzen, of het moet gezonken zijn. Bewoners van binnensteden zorgen, dat hun regenwater zuiver zij, de gooten der daken, zoowel als de regenbakken goed schoon blijven; terwijl men vooral het zoogenaamde *polder-* of *veenwater* ten strengste moet vermijden; wordende het *wel-* of *putwater*, *helder van kleur*, dat uit droge zandgronden lekt, voor het zuiverste gehouden.

De middelen om het water te zuiveren zijn velerlei. Men laat het stilstaande in *vaten* of *emmers* bezinken, door eenen *lekste*en of *filtreermachine* loopen, of men neemt wat *aluinpoeder*, die men in een glas met water oplost of smelt, alleen door met den vinger rond te roeren, en doet dit in eenen emmer of ton met water gevuld, als wanneer, na verloop van 24 uren, al het vuil op den grond is gezakt, zoodat men het zachtjes, zonder roeren, afgiet en helder, zuiver water bekomt. Zoo veel aluinpoeder, als op een stuivertje kan liggen, is rijkelijk genoeg voor eene flesch water.

Ieder mensch weet, dat eene *zuivere lucht* allerheilzaamst voor de gezondheid en onmisbaar voor het onderhoud des levens is, en dat hoe meer wij de zuiverheid der lucht bevorderen, wij zijn des te gezonder. Dit bevestigt zich ook door de waarneming, dat de streken, die zuiver en luchtig waren, het minst aan de cholera blootgesteld zijn geweest; weshalve het grootelijks behoefte is, dat wij deze zuiverheid in de plaatsen, waar wij ons meestal ophouden, trachten te verkrijgen, en zulks zoowel *binnen-* als *buiten's huis* met betrekking tot zaken, die van ons verwijderd zijn als degene, welke zich nabij ons bevinden en ons nooit verlaten. Wij bedoelen om, zoowel ten aanzien van al hetgene ons omringt, als met betrekking tot het ligchaam zelve, alle mogelijke zindelijkheid in acht te nemen.

Daartoe drage men zorg, alle vuiligheid, welke uitwasemt en dus stank veroorzaakt, en waardoor de *lucht*, die wij *inademen*, verpest wordt, op te ruimen. Alzoo zorge men, dat alle *vuilnishoopen, vervalputten, riolen, goten, sekreten*, waardoor de stoffen in een open' put vallen, *geruimd, leeg geschepte doorgespoeld* worden, dat het nuttelooze water in geene *plassen, putten* of *bakken* blijft staan, aldaar stinkend wordt, maar dat men het afleidt of leeg doet loopen; terwijl men tevens de *binnenplaatsen, gangen* of *stegen*; vooral die naauw zijn, en in *volkrijke buurten* met frisch water moet besprenkelen, vooral in *brandende hitte*, en de straat in allen gevalle schoon vegen. Hiertoe behooren al de buren, die hetzelfde belang bij de gezondheid hebben, gezamenlijk werkzaam te zijn, tevens zooveel doenlijk met elkander vrede en vriendschap onderhouden, en elkander als broeders en kinderen van eenen Vader behandelen, en in nood en dood bijstaan.

Het ligchaam moeten wij zoo zindelijk mogelijk houden, veelmalen de voeten wasschen, dikwerf schoone kousen aan doen, (ten einde *zweeterige voeten*, waarvan de lucht den persoon zelven en anderen even onaangenaam als schadelijk is, te voorkomen. Zoo verwissele men tevens, na sterk gezweet te hebben, van hemd; ook wassche en kamme men het hoofd, vooral bij kinderen, en het haar wordt, zindelijkheidshalve, kort gehouden. De *kleederen, schoenen* en *klompen* van hen, die met stank afgevende werk, zooals baggeren, mist ruimen, zich ophouden, behooren buiten het woonvertrek gelaten te worden, om de lucht binnen's huis niet te bederven.

Desgelijks moet men zorgen, met betrekking tot het jaargetijde, *warm* gekleed te zijn, op het *blootе lijf* een *flanellen hemd* dragen of een gordel, om den buik warm te houden. Men trekke vooral geen ander dan goed, droog, uitgedampt linnen aan, en zorge geene *natte* of *koude* voeten te hebben. Saajetten of wollen kousen, zijn voor warme voeten het beste; maar zijn zij nat, zoo verwissele men dezelve met drooge.

(*Het vervolg en slot hierna.*)

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DONDERDAG, 30 Augustus 1832.

				gebl.
NEDERLANDEN,	Werkelijke schuld, $2\frac{1}{2}$ pCt.	ƒ $43\frac{3}{4}$	à 44	$43\frac{13}{16}$
	Uitgestelde schuld.	- $\frac{15}{16}$	à 1	
	Kansbiljetten.	- $16\frac{3}{8}$	à $17\frac{1}{2}$	$16\frac{15}{16}$
	Amortisatie Syndicaat, $4\frac{1}{2}$ pCt.	- $73\frac{3}{4}$	à $74\frac{1}{4}$	74
	Idem idem., $3\frac{1}{2}$ pCt.	- $58\frac{3}{4}$	à 59	$58\frac{7}{8}$
	Oorlogs-lasten 1830 à 5 pCt.	- $91\frac{1}{2}$	à $91\frac{3}{4}$	$91\frac{5}{8}$
	Vrijw. geldl. 1831 à 6 pCt.	- $96\frac{1}{2}$	à 97	$96\frac{11}{16}$
	Nieuwe idem. 1832 à 5 pCt.	- $83\frac{1}{4}$	à $83\frac{3}{4}$	$83\frac{3}{8}$
	Schatkistbiljetten, 6 pCt.	- $99\frac{1}{4}$	à $99\frac{3}{4}$	$99\frac{1}{2}$
	Handel-Maatschappij, $4\frac{1}{2}$ pCt.	- 87	à $87\frac{1}{4}$	
FRANKRIJK,	Inschr. op 't Grootboek 3 pCt.	- 69	à $69\frac{1}{2}$	$69\frac{1}{4}$
RUSLAND,	Bij *Hope en Comp.*, 5 pCt.	- 96	à $96\frac{1}{2}$	$96\frac{1}{4}$
	Bij dezelfde 1828, 5 pCt.	- 98	à $98\frac{1}{2}$	$98\frac{1}{4}$
SPANJE,	Certific. Anrst., 5 pCt.	- 51	à $51\frac{5}{8}$	$51\frac{5}{8}$
	Dezelfde 3 pCt.	- 30	à $30\frac{1}{2}$	$30\frac{5}{16}$
	Uitgestelde schuld.	-	à	

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.